

NEG-TYPERING 2005

1. Inleiding

In 1978 werd door de EG (thans EU) een door alle lidstaten te gebruiken typeringsmethode voor agrarische bedrijven geïntroduceerd. Hierdoor werd het mogelijk vergelijkingen te maken tussen de verschillende landen die tot dan toe hun eigen typeringsmethoden hanteerden (in Nederland was dat de VAT-typering). Het maken van deze vergelijkingen was noodzakelijk om de effecten van het EU-beleid in kaart te brengen.

De typeringsmethode, waarbij gebruik wordt gemaakt van economische criteria, is erop gericht een aanvulling te bieden op fysieke classificaties (bedrijfsgrootte in hectares of aantallen dieren). Het criterium dat gebruikt wordt is het Bruto Standaard Saldo (BSS). Een BSS wordt uitgedrukt in euro. Het aantal BSS van een bepaald gewas of dier beschrijft het bruto saldo bij een gemiddeld bedrijf dat produceert onder normale omstandigheden in een bepaalde regio, gemiddeld genomen over een periode van drie jaar. Nederland geldt als één regio. Het middelste jaar van de periode van drie jaar wordt het referentiejaar genoemd. De Nederlandse BSS-normen worden vastgesteld door het Landbouw-Economisch Instituut (LEI). Het LEI¹ geeft via zijn website (www.lei.wur.nl) nadere informatie over de methode van berekening van Bruto Standaard Saldi en nge en over de toepassingsmogelijkheden van de nge. De nge worden (tot dusver) om de twee jaar berekend. Daarnaast wordt elk jaar aan de hand van de bij de Landbouwtelling te stellen vragen nagegaan of er aanvullend voor gewassen of dieren een BSS gewenst is (zie par. 7 voor 2005). In de berekeningen van het CBS wordt naast de reguliere NGE-berekening ('nge-a') ook een variant berekend die gebaseerd is op hokcapaciteit voor dieren in plaats van voor de dieren zélf ('nge-b'). De bss-normen hiervoor niet door het LEI-geleverd, maar afgeleid uit de bss-normen voor de betreffende diercategorieën, zonedig gewogen naar de aantallen dieren per categorie in deze hokken². De nge-b waarde die hiermee wordt berekend, wordt gebruikt bij het bepalen van de steekproefpopulatie bij productiestatistieken.

Aanvankelijk werden er door de EU circa 70 producten genoemd waarvoor een BSS-norm diende te worden berekend. In Nederland zijn inmiddels voor circa 180 producten BSS-normen vastgesteld. Dit is vooral het gevolg van het feit dat in Nederland meer tuinbouwgewassen (groenten, bloemen, planten, bloembollen e.d.) zijn gespecificeerd dan de EU vraagt. Daarnaast is voor een aantal door de EU onderscheiden producten in Nederland geen BSS-norm berekend, omdat het product in Nederland van geen belang is (bijvoorbeeld olijven en rijst). De hoeveelheid BSS van een bedrijf wordt binnen de EU omgerekend naar *European Size Units* (ESU of in het Nederlands: Europese grootte eenheid, ege) m.b.v. een bepaalde delingsfactor (momenteel is deze: 1 ege = 1.200 euro). Door verschillen in inflatie tussen de lidstaten zijn de lidstaten geleidelijk aan hun eigen factoren gaan gebruiken om de situatie in eigen land zo reëel mogelijk weer te geven. De in Nederland gehanteerde grootte eenheid heeft de naam NGE (Nederlandse Grootte Eenheid). De omrekenformule die in 2005 gehanteerd wordt, luidt: 1 NGE = 1400 euro.

Vanwege de introductie van de euro, die momenteel door 12 EU-landen wordt toegepast, zal Nederland¹ in de komende jaren mogelijk overgaan op de toepassing van de ege. Vanwege de veranderingen in het Europese gemeenschappelijke landbouwbeleid en de gevolgen van loskoppeling van (een deel van de) subsidies van de werkelijke productie staat de berekening van de ege echter ook ter discussie. Of er een aangepast dan wel een geheel herzien stelsel zal worden ingevoerd is nog niet bekend.

In dit document wordt informatie gegeven over de wijze waarop de Nederlandse BSS-normen gebruikt worden om de in Nederland gehanteerde NEG-typering per bedrijf vast te stellen. Deze NEG-typering is een variant op de destijds door de EG vastgestelde bedrijfstypering van agrarische bedrijven. Er is in Nederland gekozen voor een enigszins afwijkende typering omdat de Europese typering niet voldoende aansluit bij de specialisatie van de Nederlandse land- en tuinbouw.

¹ Hierover nog nader te overleggen tussen CBS, LEI en Ministerie van LNV.

In de rapportages van het LEI wordt al in toenemende mate de ege in plaats van de nge gebruikt.

² De bss-norm voor hokcapaciteit van vleesvarkens > 20 kg is bijv. berekend op basis van weging met een (geschatte) verdeling van 40% vleesvarkens 20-50 kg, 30% vleesvarkens >50 kg vrouwelijk en 30% vleesvarkens >50 kg mannelijk.

In de volgende paragraaf wordt eerst enige uitleg gegeven over een begrip dat een belangrijke rol speelt bij de berekening van de hoeveelheid BSS per bedrijf: het voederoverschot. De daaropvolgende paragraaf behandelt de in dit document gebruikte notaties. In paragraaf 4 komen de verschillende productiegroepen aan de orde die een rol spelen bij de NEG-typering. Per productiegroep staan de producten en bijbehorende BSS-normen aangegeven.³ In paragraaf 5 komen de hoofdproductiegroepen aan de orde en worden de condities genoemd die bepalend zijn voor de vaststelling van de NEG-typering van een bedrijf. In paragraaf 6 wordt de omrekenfactor gegeven voor de omrekening van BSS naar NGE's. In paragraaf 7 worden tenslotte wijzigingen op de vragenlijst van de landbouwtelling besproken die in 2005 aanleiding gaven tot het aanvullend voor enkele gewassen vaststellen van bss en nge.

2. Berekening van BSS-waarden van voedergewassen

Bij de bepaling van de BSS-waarden van voedergewassen op bedrijven met graasdieren wordt rekening gehouden met de vervoeding van deze gewassen aan het eigen vee. Het deel van de voedergewassen dat aan het eigen vee wordt gevoerd draagt alleen via de veeproductie bij aan het bedrijfsinkomen. De bruto standaard saldi van voedergewassen worden daarom bij de meeste bedrijven niet meegenomen in de berekening van de totale hoeveelheid BSS van een bedrijf. Wanneer er sprake is van een voedertekort of een voederoverschot wordt met behulp van een speciale methode het gebrek aan evenwicht tussen graasdieren en voedergewassen gecorrigeerd. De methode maakt gebruik van de ratio R.

R wordt berekend door de totale BSS van graasdieren te delen door de totale BSS van voedergewassen. Voor het jaar 2005 geldt dat als $R < 1,7$ er sprake is van een voederoverschot.

Vertaald naar de 2005-situatie betekent dat er sprake is van een voederoverschot als geldt dat

$$\left[\frac{\text{totale BSS van rubrieken 201 t/m 229, 260, 261, 285, 286, 265, 266, 268, 282 en 284}}{\text{totale BSS van rubrieken 359, 369, 373, 376, 703, 715, 754, 942, 943, 962, 963}} \right] < 1,7$$

In dat geval worden niet de normale BSS-waarden toegepast bij de berekening van de graasdieren-BSS, maar wordt alleen het overschot aan voedergewassen (en dus niet de hele hoeveelheid voedergewassen) meegeteld bij de berekening van de totale hoeveelheid BSS van een bedrijf. De bijdrage van het overschot aan de totale hoeveelheid BSS van het bedrijf is per voedergewas gelijk aan

$$\text{BSS van het voedergewas} \times \left[1 - \frac{\left[\begin{array}{l} 1 \\ 1,7 \end{array} \right] \times \left[\begin{array}{l} \text{BSS van de graasdieren} \\ \text{BSS van alle voedergewassen} \end{array} \right]}{\text{BSS van alle voedergewassen}} \right]$$

In verschillende landen van de Europese Unie wordt ook rekening gehouden met de situatie waarin er sprake is van een voedertekort. In Nederland is dit niet het geval.

3. Toelichting op het gebruik van codes en cijfers bij de bedrijfstypering

Voor de bedrijfstypering wordt gebruik gemaakt van een toedeling van BSS-waarden van producten aan productgroepen. De verdeling van de totale BSS-waarde van een bedrijf over de verschillende productgroepen bepaalt de indeling van het bedrijf in een bedrijfstype.

In dit document wordt voor de toedeling van productgroepen en bepaling van het bedrijfstype gebruikgemaakt van codes en cijfers. De betekenis van de codes en cijfers is als volgt:

³ De eenheden waarin de aangegeven BSS-normen zijn weergegeven wijken soms af van de eenheden waarin van de betreffende producten opgave moet worden gedaan. Zo worden veel gewassen opgegeven in euro's per are of m2, terwijl de BSS-norm is weergegeven in euro per hectare.

- een rubriek wordt aangegeven met een driecijferig nummer dat overeenkomt met de nummering in het door Dienst Regelingen te leveren bestand over 2005. Deze nummers komen ook overeen met de rubrieksnummers op het formulier van de Landbouwtelling 2005 (voor zover ze daarop vermeld staan);
- een letter 'P' gevolgd door drie of vier cijfers is een productiegroep, d.w.z. een verzameling van rubrieken die tot een bepaalde bedrijfstak binnen de landbouw gerekend kunnen worden en daarom van belang is voor de NEG-typering;
- een letter 'P' gevolgd door één cijfer is een hoofdproductiegroep;
- een hoofdbedrijfstype wordt aangegeven met één cijfer dat correspondeert met de ééncijferige P-aanduiding;
- een onderverdeling van de hoofdbedrijfstypes wordt aangegeven met een viercijferig bedrijfstype-nummer. Hierbij geeft het eerste cijfer altijd het hoofdbedrijfstype aan waarin het bedrijfstype valt, het tweede cijfer geeft weer om welke productiegroep het gaat en de laatste twee cijfers geven een nadere onderverdeling weer binnen de desbetreffende productiegroepen.

Indien er aan een bepaalde conditie voldaan moet worden, bijvoorbeeld alle rubrieken gegroepeerd tot P1 moeten meer dan $\frac{2}{3}$ van het totaal BSS van het bedrijf uitmaken, dan wordt dit eenvoudig genoteerd als:

$P1 > \frac{2}{3}$. Zolang niet anders vermeld is, wordt met een deel (bijv. $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$) altijd een deel van de totale BSS van een bedrijf bedoeld.

4. Productiegroepen

Bij het bepalen van de NEG-typing speelt de verdeling van de hoeveelheid BSS over verschillende productiegroepen een belangrijke rol. Er bestaat per productiegroep een code die de hoeveelheid BSS aanduidt. In onderstaande lijst wordt een overzicht van deze productiegroepen gegeven.

Code	Productgroep	Rubriek	Naam	BSS	
P131	Maaidorsbare gewassen	301	Tarwe, winter	1.180	euro/ha
		303	Tarwe, zomer	1.030	euro/ha
		305	Gerst, winter	830	euro/ha
		307	Gerst, zomer	1.020	euro/ha
		309	Rogge-geen snijrogge	830	euro/ha
		311	Haver	875	euro/ha
		312	Triticale	1.030	euro/ha
		313	Mais, korrel-	1.050	euro/ha
		321	Kapucijners+gr. erwten	1.350	euro/ha
		323	Bruine bonen	1.220	euro/ha
		325	Bonen, veld	720	euro/ha
		329	Karwijzaad	1.110	euro/ha
		331	Blauwmaanzaad	1.270	euro/ha
		915	Erwten (droog te oogsten)	1.090	euro/ha
		916	Schokkers (droog te oogsten)	1.090	euro/ha
		919	Koolzaad (ook boterzaad)	900	euro/ha
		920	Raapzaad	900	euro/ha
		957	Braak, zwarte- (minder dan 6 maanden)	285	euro/ha
958	Braak, zwarte- (ten minste dan 6 maanden)	285	euro/ha		
P141	Hakvruchten	347	Aardappelen, poot (NAK), op zand-/veengrond	2.540	euro/ha
		349	Aardappelen, poot (NAK), op kleigrond	4.310	euro/ha
		351	Aardappelen, consumptie, op zand-/veengrond	2.020	euro/ha
		353	Aardappelen, consumptie, op kleigrond	2.630	euro/ha
		354	Aardappelen, zetmeel (incl. TBM pootgoed)	1.650	euro/ha
		356	Aardappelen, zetmeel, geleverd aan buitenland	1.650	euro/ha
		357	Bieten, suiker	2.470	euro/ha
		359 a)	Bieten, voeder	1.450	euro/ha
380	Cichorei	2.180	euro/ha		
P143	Akkerbouwgroenten	326	Erwten (groen)	1.240	euro/ha
		383	Uien, poot- en plant-	3.010	euro/ha
		385	Uien, zaai-	3.260	euro/ha
		387	Uien, zilver-	3.010	euro/ha
		429	Knolselderij (>= 100 are)	3.070	euro/ha
		445	Spinazie (>= 200 are)	1.730	euro/ha
		453	Stamsperziebonen (>= 150 are)	1.330	euro/ha
		465	Was- en bospeen (>= 50 are)	1.980	euro/ha
		469	Winterpeen (>= 150 are)	3.500	euro/ha
		945	Bonen, tuin >= 150 are (droog te oogsten)	2.550	euro/ha

Code	Productgroep	Rubriek	Naam	BSS	
P143	Akkerbouwgroenten (vervolg)	946	Bonen, tuin >= 150 are (groen te oogsten)	1.820	euro/ha
		947	Maïs, suiker (>=200 are)	2.550	euro/ha
		948	Pronkbonen (>= 200 are)	13.400	euro/ha
		949	Stoksnijbonen en stokslabonen (>=200 are)	13.400	euro/ha
		950	Overige niet genoemde groenten (>= 200 are)	2.550	euro/ha
		441	Schorseneren >= 100 are	6.470	euro/ha
		473	Witlofwortel >=100 are	3.230	euro/ha
P149	Overige akkerbouw	341	Graszaad	1.170	euro/ha
		369 a)	Luzerne	715	euro/ha
		373 a)	Maïs, snij-	1.120	euro/ha
		376 a)	Maïs, corncob mix	1.120	euro/ha
		381	Hennep	1.110	euro/ha
		530	Tuinbouwzaden: groentezaden	3.760	euro/ha
		532	Tuinbouwzaden: bloemzaden	4.600	euro/ha
		715 a)	Grasland, tijdelijk	1.260	euro/ha
		808	Faunaranden	545	euro/ha
		921	Vlas, vezel	1.420	euro/ha
		922	Lijnzaad	1.420	euro/ha
		923	Groenbemestingsgewassen (anders dan ihkv de akkerbouwregeling)	0	euro/ha
		924	Braak, groene- (ten minste 6 maanden)	335	euro/ha
		925	Braak, groene- (10 meter, ten minste 6 maanden)	345	euro/ha
		926	Braak, voederleguminosen	335	euro/ha
		927	Braak, LNV natuur-eejarig	340	euro/ha
		928	Braak, LNV natuur-meerjarig	360	euro/ha
		929	Braak, LNV natuur-eejarig en andere overheidsinstantie	340	euro/ha
		930	Braak, LNV natuur-meerjarig en andere overheidsinstantie	360	euro/ha
		931	Overige (niet genoemde akkergewassen)	2.550	euro/ha
		932	Gierst	1.030	euro/ha
		933	Graansorgho	1.030	euro/ha
		934	Overige granen	1.030	euro/ha
		935	Boekweit	1.030	euro/ha
		936	Kanariezaad	1.030	euro/ha
		937	Overige non food/non feed gewassen	1.030	euro/ha
		938	Sojabonen	1.290	euro/ha
		939	Zonnebloemen	1.090	euro/ha
		940	Miscanthus	980	euro/ha
		941	Niet bitter lupinen	1.430	euro/ha
		942 a)	Overige toegestane voedergewassen	1.050	euro/ha
		943 a)	Overige voedergewassen	1.050	euro/ha
		944	Klaverzaad	1.030	euro/ha
		951	Braak, groene- (5 meter, ten minste 6 maanden)	345	euro/ha

Code	Productgroep	Rubriek	Naam	BSS	
P211	Opengronds groenten	401	Aardbeien	21.100	euro/ha
		405	Andijvie	12.100	euro/ha
		408	Asperges, nog geen productie	14.300	euro/ha
		409	Asperges	14.300	euro/ha
		417	Bewaarkool	8.540	euro/ha
		421	Bloemkool	7.110	euro/ha
		423	Broccoli	5.660	euro/ha
		425	Herfst- en vroege sluitkool	3.580	euro/ha
		429,1	Knolselderij (< 100 are)	7.210	euro/ha
		431	Kroten	3.500	euro/ha
		433	Sla	12.100	euro/ha
		437	Prei	8.940	euro/ha
		445,1	Spinazie (< 200 are)	3.960	euro/ha
		449	Spruitkool	4.490	euro/ha
		441	Schorseneren < 100 are	6.470	euro/ha
		453,1	Stamperziebonen (< 150 are)	4.450	euro/ha
		465,1	Was- en bospeen (< 50 are)	10.300	euro/ha
		469,1	Winterpeen (< 150 are)	5.000	euro/ha
		473	Witlofwortel < 100 are	3.230	euro/ha
		583	Witloftrek (per ha getrokken pennen)	6.050	euro/ha
		945,1	Bonen, tuin < 150 are (droog te oogsten)	2.550	euro/ha
		946,1	Bonen, tuin < 150 are (groen te oogsten)	1.820	euro/ha
		947,1	Mais, suiker (< 200 are)	2.550	euro/ha
		948,1	Pronkbonen (< 200 are)	13.400	euro/ha
		949,1	Stoksnijbonen en stokslabonen (< 200 are)	13.400	euro/ha
		950,1	Overige niet genoemde groenten (< 200 are)	7.190	euro/ha
P212	Glasgroenten	604	Trostomaten	26,05	euro/m2
		605	Komkommers	18,4	euro/m2
		606	Cherrytomaten	31,5	euro/m2
		608	Losse tomaten	23,2	euro/m2
		610	Aardbeien onder glas	23,15	euro/m2
		611	Aardbei in betreedbare plastic tunnel	7,64	euro/m2
		618	Aubergines	23,65	euro/m2
		621	Overige groenten	11,55	euro/m2
		624	Groentezaden onder glas	9,51	euro/m2
		625	Opkweekmateriaal	38,5	euro/m2
		631	Rode paprika	24,6	euro/m2
		632	Groene paprika	20,15	euro/m2
		633	Gele paprika	23,8	euro/m2
		634	Overige paprika	27,4	euro/m2
P221	Opengronds bloemen en – bollen	540	Droogbloemen	8.380	euro/ha
		542	Overige bloemwekerijgewassen	36.800	euro/ha
		561	Vaste planten	49.900	euro/ha
		571	Hyacinten	24.000	euro/ha
		573	Tulpen	18.100	euro/ha

Code	Productgroep	Rubriek	Naam	BSS	
P221	Opengronds bloemen en – bollen (vervolg)	575	Narcissen	18.200	euro/ha
		577	Gladiolen	14.100	euro/ha
		578	Krokussen	17.100	euro/ha
		579	Lelies	32.400	euro/ha
		580	Irissen	16.500	euro/ha
		581	Overige bol- en knolgewassen	21.600	euro/ha
P222	Glasbloemen	641	Rozen	38,9	euro/m ²
		642	Potplanten: Phalaenopsis	88,15	euro/m ²
		643	Anjers	22,65	euro/m ²
		644	Potplanten: Anthurium	37,2	euro/m ²
		645	Anthurium (snijbloem)	20,35	euro/m ²
		647	Chrysanten	18	euro/m ²
		648	Potplanten: Spatiphyllum	32	euro/m ²
		649	Freesia's	17,8	euro/m ²
		650	Orchideeen	27,2	euro/m ²
		651	Gerbera's	24	euro/m ²
		652	Alstroemeria	19	euro/m ²
		654	Eustoma Russellianum	16,25	euro/m ²
		655	Lelies	19,8	euro/m ²
		657	Overige snijbloemen	21	euro/m ²
		658	Potplanten: kalanchoë	41,55	euro/m ²
		661	Overige potplanten voor de bloei	33,05	euro/m ²
		662	Amaryllis (voor de bol)	7,88	euro/m ²
		663	Perkplanten	23,7	euro/m ²
		664	Potplanten, blad, ficus	30,85	euro/m ²
		665	Overige bloemwekerijgewassen	19,55	euro/m ²
		666	Opkweekmateriaal snijbloemen	33,25	euro/m ²
		668	Potplanten, blad, dracaena	49,25	euro/m ²
		669	Potplanten: overige bladplanten	39,15	euro/m ²
		677	Bloemzaden	20,3	euro/m ²
		911	Tulpenbroei	64	euro/1000 stuks
		912	Hyacinthenbroei	96	euro/1000 stuks
		913	Narcisbroei	0,960	euro/kg
P231	Paddestoelen	806	Beteelbare opp., zonder doorgroeide compost	83,9	euro/m ²
		807	Beteelbare opp., met doorgroeide compost	126,1	euro/m ²
		809	Overige eetbare paddestoelen	235	euro/ton vers substraat

Code	Productgroep	Rubriek	Naam	BSS	
P301	Fruit	501	Appelen	7.970	euro/ha
		503	Appelen	7.970	euro/ha
		505	Peren	12.100	euro/ha
		507	Peren	12.100	euro/ha
		515	Overige pit- en steenvruchten	13.100	euro/ha
		520	Klein fruit	21.800	euro/ha
		525	Zwarte bes en zure kers	4.540	euro/ha
		533	Druiven voor wijn, open grond	14.500	euro/ha
P311	Boomkwekerijgewassen	551	Bos- en haagplantsoen	13.600	euro/ha
		552	Laan- en parkbomen	16.200	euro/ha
		554	Vruchtbomen	11.600	euro/ha
		555	Rozenstruiken	15.100	euro/ha
		557	Sierconiferen	38.300	euro/ha
		559	Sierheesters en klimplanten	89.200	euro/ha
P321	Fruit en boomkwekerijgewassen onder glas	635	Fruit onder glas	9,88	euro/m ²
		670	Boomkwekerijgewassen en vaste planten onder glas geteeld voor vermeerdering en/of aantrekking	11,15	euro/m ²
		672	Boomkwekerijgewassen en vaste planten onder glas geteeld volledige onder glas	26,85	euro/m ²
P331	Snelgroeiend hout	954	Bos, zonder herplantplicht	435	euro/ha
		955	Bos (set aside regeling)	330	euro/ha
		956	Braak, met bos (SBL-regeling)	355	euro/ha

Code	Productgroep	Rubriek	Naam	BSS	
P411	Rundvee combinatie	201	Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	205	euro/dier
		203	Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	205	euro/dier
		205	Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	340	euro/dier
		209	Jongvee, > 2jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	340	euro/dier
		211	Melk- en kalfkoeien	1.690	euro/dier
		214	Vleeskalveren voor witvleesproductie	185	euro/dier
		216	Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	165	euro/dier
		217	Jongvee vleesprod., < 1 jaar, vrouwelijk	205	euro/dier
		219	Jongvee vleesprod., < 1 jaar, mannelijk	260	euro/dier
		221	Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, vrouwelijk	235	euro/dier
		225	Jongvee vleesprod., > 2 jaar, vrouwelijk	270	euro/dier
P4111	Rundvee combinatie 2	211	Melk- en kalfkoeien	1.690	euro/dier
P412	Rundvee combinatie 3	201	Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	205	euro/dier
		203	Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	205	euro/dier
		205	Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	340	euro/dier
		207	Jongvee, 1-2 jaar, mannelijk	855	euro/dier

Code	Productgroep	Rubriek	Naam	BSS	
P412	Rundvee combinatie 3 (vervolg)	209	Jongvee, > 2jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	340	euro/dier
		211	Melk- en kalfkoeien	1.690	euro/dier
		213	Stieren voor de fokkerij (> 2jaar)	855	euro/dier
		214	Vleeskalveren voor witvleesproductie	185	euro/dier
		216	Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	165	euro/dier
		217	Jongvee vleesprod., < 1 jaar, vrouwelijk	205	euro/dier
		219	Jongvee vleesprod., < 1 jaar, mannelijk	260	euro/dier
		221	Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, vrouwelijk	235	euro/dier
		223	Jongvee vleesprod., 1-2 jaar, mannelijk	260	euro/dier
		225	Jongvee vleesprod., > 2 jaar, vrouwelijk	270	euro/dier
		227	Stieren vleesprod., > 2 jaar	260	euro/dier
		228	Zoogkoeien	385	euro/dier
		229	Vlees- en weidekoeien	225	euro/dier
P4121	Rundvee combinatie 4	201	Jongvee, < 1 jaar, vrouwelijk	205	euro/dier
		203	Jongvee, < 1 jaar, mannelijk	205	euro/dier
		205	Jongvee, 1-2 jaar, vrouwelijk	340	euro/dier
		207	Jongvee, 1-2 jaar, mannelijk	855	euro/dier
		209	Jongvee, > 2jaar, vrouwelijk, niet gekalfd	340	euro/dier
		211	Melk- en kalfkoeien	1.690	euro/dier
		213	Stieren voor de fokkerij (> 2jaar)	855	euro/dier
		228	Zoogkoeien	385	euro/dier
		229	Vlees- en weidekoeien	225	euro/dier
P4122	Rundvee combinatie 5	214	Vleeskalveren voor witvleesproductie	185	euro/dier
		216	Vleeskalveren voor rosé vleesproductie	165	euro/dier
P441	Schapen	265 b)	Lammeren	75	euro/dier
		266	Overige schapen, vrouwelijk	75	euro/dier
		268 b)	Overige schapen, mannelijk	75	euro/dier
P443	Geiten	282	Melkgeiten	150	euro/dier
		284 c)	Overige geiten	20	euro/dier
P448	Grasland	703 a)	Grasland, blijvend	1.260	euro/ha
		754 a)	Grasland, natuurlijk, >75% gras	630	euro/ha
		962 a)	Grasland, natuurlijk (minder dan 50% bedekt met gras)	380	euro/ha
		963 a)	Grasland, natuurlijk (50-75% bedekt met gras)	505	euro/ha
P449	Paarden en pony's	260	Paarden jonger dan 3 jaar	355	euro/dier
		261	Paarden 3 jaar of ouder	2.740	euro/dier
		285	Pony's jonger dan 3 jaar	355	euro/dier
		286	Pony's 3 jaar of ouder	2.520	euro/dier

Code	Productgroep	Rubriek	Naam	BSS	
P511	Varkens combinatie 1	235 d)	Biggen tot 20 kg, bij de zeug	0	euro/dier
		237 d)	Biggen tot 20 kg, niet meer bij de zeug	55	euro/dier
P512	Varkens combinatie 2	243	Opfokzeugen en beertjes, 20-50 kg	73	euro/dier
		245	Opfokzeugen, 50 kg of meer, niet gedekt	73	euro/dier
		247	Zeugen, 50 kg of meer, gedekt	355	euro/dier
		249	Zeugen, 50 kg of meer, bij biggen	355	euro/dier
		251	Overige zeugen, 50 kg of meer, gust	355	euro/dier
		253	Beren, 50 kg of meer, nog niet dekrijp	73	euro/dier
P513	Varkens combinatie 3	239	Vleesvarkens 20-50 kg	55	euro/dier
		242	Vleesvarkens 50 kg of meer, vrouwelijk	55	euro/dier
		244	Vleesvarkens 50 kg of meer, mannelijk	55	euro/dier
P521	Vleeskuikens	269	Vleeskuikens	190	euro/100 dieren
P522	Kippen	271	Ouderdieren vleesrassen, jonger dan 18 weken	450	euro/100 dieren
		272	Ouderdieren legrassen, jonger dan 18 weken	450	euro/100 dieren
		273	Ouderdieren vleesrassen, 18 weken of ouder	745	euro/100 dieren
		274	Ouderdieren legrassen, ouder dan 18 weken	610	euro/100 dieren
		275	Leghennen, jonger dan 18 weken	180	euro/100 dieren
		276	Leghennen, 18 weken tot 20 maanden	375	euro/100 dieren
		278	Leghennen, 20 maanden of ouder	375	euro/100 dieren
P523	Overig pluimvee	287	Jonge eenden voor de vleesproductie	455	euro/100 dieren
		289	Kalkoenen	780	euro/100 dieren
		297	Overig pluimvee	455	euro/100 dieren
P531	Konijnen en edelpelsdieren	232 e)	Gespeende vleeskonijnen	4	euro/dier
		233	Voedsters	74	euro/dier
		290	Nertsen (moederdieren)	74	euro/dier
		292	Vossen (moederdieren)	190	euro/dier
		294	Overige pelsdieren (moederdieren)	190	euro/dier

- a) Alleen meetellen ingeval van voederoverschot.
- b) Alleen meetellen als rubriek 266 niet voorkomt.
- c) Alleen meetellen als rubriek 282 niet voorkomt.
- d) Alleen meetellen als de rubrieken 247 t/m 251 niet voorkomen.
- e) Alleen meetellen als rubriek 233 niet voorkomt.

5. Hoofdproductiegroepen en NEG-typering

Met behulp van de productiegroepen kunnen hoofdproductiegroepen worden samengesteld die corresponderen met één van de hoofdbedrijfstypen van de NEG-typering. Er geldt:

$$P1 = P131 + P141 + P143 + P149$$

$$P2 = P211 + P212 + P221 + P222 + P231$$

$$P3 = P301 + P311 + P321 + P331$$

$$P4 = P412 + P441 + P443 + P448 + P449$$

$$P5 = P511 + P512 + P513 + P521 + P522 + P523 + P531$$

Met behulp van de productiegroepen en de hoofdproductiegroepen wordt vervolgens de NEG-typering van een bedrijf vastgesteld. In onderstaande tabel worden de condities van de NEG-typering gegeven.

Code	Omschrijving	Conditie
1310	maaidorsbare gewassenbedrijven	$P131 > 2/3$
1410	gespecialiseerde hakvruchtbedrijven	$P141 > 2/3$
1420	maaidors/hakvruchtbedrijven	$P131 > 1/3$ EN $P141 > 1/3$
1430	akkerbouwgroentenbedrijven	$P143 > 2/3$
1448	overige hakvruchtbedrijven	$P141 > 1/3$
1449	overige akkerbouwbedrijven	$P1 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 1310, 1410, 1420, 1430 en 1448 werd niet voldaan
2011	opengrondsgroentenbedrijven	$P211 > 2/3$
2012	glasgroentenbedrijven	$P212 > 2/3$
2013	overige groentenbedrijven	$P211 + P212 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 2011 en 2012 werd niet voldaan
2021	opengrondsbloem(bollen)bedrijven	$P221 > 2/3$
2022	glasbloemenbedrijven	$P222 > 2/3$
2023	overige bloemenbedrijven	$P221 + P222 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 2021 en 2022 werd niet voldaan
2033	paddestoelenbedrijven	$P231 > 2/3$
2039	overige tuinbouwbedrijven	$P2 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 2011, 2012, 2013, 2021, 2022, 2023 en 2033 werd niet voldaan
3210	fruitbedrijven	$P301 > 2/3$
3480	boomkwekerijbedrijven	$P311 > 2/3$
3490	overige blijvende teeltbedrijven	$P3 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 3210 en 3480 werd niet voldaan
4110	sterk gespecialiseerde melkveebedrijven	$P411 > 2/3$ EN $P4111 > 2/3$ VAN $P411$ EN $P4111 > 2/3$
4120	gespecialiseerde melkveebedrijven	$P411 > 2/3$ EN $P4111 > 2/3$ VAN $P411$ EN $P4111 \leq 2/3$
4370	overige melkveebedrijven	$P412 > 2/3$ EN $P4121 > 2/3$
4380	kalvermesterijen	$P412 > 2/3$ EN $P4122 > 2/3$
4390	overige rundveebedrijven	$P412 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 4380 en 4370 werd niet voldaan
4410	schapenbedrijven	$P441 > 2/3$
4420	rundvee/schapenbedrijven	$P441 > 1/3$ EN $P412 > 1/3$
4430	geitenbedrijven	$P443 > 2/3$
4448	graslandbedrijven	$P448 > 2/3$
4449	overige graasdierbedrijven	$P4 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 4110, 4120, 4370, 4380, 4390, 4410, 4420, 4430 en 4448 werd niet voldaan

Code	Omschrijving	Conditie
5011	fokvarkensbedrijven	$P512 > 2/3$
5012	vleesvarkensbedrijven	$P511 + P513 > 2/3$
5013	overige varkensbedrijven	$P511 + P512 + P513 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 5011 en 5012 werd niet voldaan
5021	legkippenbedrijven	$P522 > 2/3$
5022	slachtpluimveebedrijven	$P521 + P523 > 2/3$
5023	overige pluimveebedrijven	$P521 + P522 + P523 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 5021 en 5022 werd niet voldaan
5031	varkens/pluimveebedrijven	$P511 + P512 + P513 > 1/3$ EN $P521 + P522 + P523 > 1/3$
5032	overige hokdierbedrijven	$P5 > 2/3$ EN aan de condities voor NEG-typeringen 5011, 5012, 5013, 5021, 5022, 5023, 5031 en 5032 werd niet voldaan
6010	tuinbouw/blijvende teeltbedrijven	$P1 \leq 2/3$ EN $P2 \leq 2/3$ EN $P3 \leq 2/3$ EN $P4 \leq 2/3$ EN $P5 \leq 2/3$ EN $P4 \leq 1/3$ EN $P5 \leq 1/3$ EN $P2 > 1/3$ EN $P3 > 1/3$
6090	overige gewassencombinaties	$P1 \leq 2/3$ EN $P2 \leq 2/3$ EN $P3 \leq 2/3$ EN $P4 \leq 2/3$ EN $P5 \leq 2/3$ EN $P4 \leq 1/3$ EN $P5 \leq 1/3$ EN ($P1 > 1/3$ OF $P2 > 1/3$ OF $P3 > 1/3$)
7100	graasdiercombinaties	aan de condities voor bovenstaande NEG-typeringen (1310 t/m 6090) werd niet voldaan EN $P1 \leq 1/3$ EN $P2 \leq 1/3$ EN $P3 \leq 1/3$ EN $P4 > 1/3$ EN $P5 \leq 1/3$
7200	hokdiercombinaties	aan de condities voor bovenstaande NEG-typeringen (1310 t/m 6090) werd niet voldaan EN $P1 \leq 1/3$ EN $P2 \leq 1/3$ EN $P3 \leq 1/3$ EN $P5 > 1/3$
8100	akkerbouw/veeteeltcombinaties	aan de condities voor bovenstaande NEG-typeringen (1310 t/m 7200) werd niet voldaan EN $P1 > 1/3$ EN $P4 > 1/3$
8200	overige combinaties	aan de condities van geen enkele bovenstaande NEG-typering werd voldaan

6. Van BSS naar NGE

De totale bedrijfsgrootte van een bedrijf is gelijk aan $P1 + P2 + P3 + P4 + P5$. In Nederland wordt deze weergegeven in NGE's. In 2005 dient hiervoor de volgende omrekenfactor gehanteerd te worden:

1 NGE = 1400 euro.

7. Wijzigingen in de vragenlijst ten opzichte van 2004

Er is op de vragenlijst 2005 een aantal wijzigingen aangebracht die consequenties heeft voor de berekening van de hoeveelheid BSS en de vaststelling van de NEG-typering. Dit document is hierop aangepast. Het betreft de volgende wijzigingen:

- Bij kippen zijn ouderdieren van leghennen ≥ 18 weken (274) en ouderdieren < 18 weken (272) als nieuwe gegevens onderscheiden.
- Bij tuinbouw onder glas zijn de gewassen spatiphyllum (648), phalaenopsis (642) en anthurium (644) als nieuwe gewassen onderscheiden.
- Bij tuinbouw onder glas zijn de gewassen radijs (616), nerine (656), gypsophilia (653) en begonia (659) niet meer afzonderlijk opgenomen.
- Groene braak 10 meter zone (925) is vervangen door groene braak 5 meter zone (951).
- De zetmeelaardappelen (355) zijn opgesplitst in zetmeelaardappelen voor de binnenlandse afzet (354) en zetmeelaardappelen voor de buitenlandse afzet (356).

De overige wijzigingen in de vraagstelling hebben geen betrekking op gewassen of dieren en hebben daarom geen gevolgen voor de nge en neg berekening.

De meest actuele BSS normen zijn momenteel de BSS 2002, die voor de Landbouwtelling in 2005 zijn vastgesteld en ook van kracht zijn voor de Landbouwtelling in 2006.

ⁱ Hierover nog nader te overleggen tussen CBS, LEI en Ministerie van LNV.

In de rapportages van het LEI wordt al in toenemende mate de ege in plaats van de nge gebruikt.